

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Õigusloomega seotud konsolideeritud dokument

11.12.2012

EP-PE_TC1-COD(2011)0263

*****I**

EUROOPA PARLAMENDI SEISUKOHT

vastu võetud esimesel lugemisel 11. detsembril 2012. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr .../2012, millega rakendatakse ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Kesk-Ameerika riikide vahel assotsiatsiooni loomise lepingu kahepoolne kaitseklausel ja banaane käsitlev stabiilsusmehhanism
(EP-PE_TC1-COD(2011)0263)

PE 493.124

ET

Ühinenud mitmekesisuses

ET

EUROOPA PARLAMENDI SEISUKOHT

vastu võetud esimesel lugemisel 11. detsembril 2012. aastal

eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr .../2012, millega rakendatakse ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Kesk-Ameerika riikide vahel assotsiatsiooni loomise lepingu kahepoolne kaitseklausel ja banaane käsitlev stabiilsusmehhanism

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 207 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt¹

¹ Euroopa Parlamendi 11. detsembri 2012. aasta seisukoht.

ning arvestades järgmist:

- (1) 23. aprillil 2007 andis nõukogu komisjonile loa algetada läbirääkimised teatavate Kesk-Ameerika riikidega („Kesk-Ameerika riigid”), et sõlmida Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide nimel leping, millega luuakse assotsiatsioon ühelt pool Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Kesk-Ameerika riikide vahel („leping”).
- (2) Kõnealused läbirääkimised on lõpule viidud ning *lepingule kirjutati alla 29. juunil 2012, see sai 11. detsembril 2012 Euroopa Parlamendi heakskiidu ning seda kohaldatakse lepingu artikli 353 kohaselt.*
- (3) On vaja sätestada *kõige asjakohasem menetlus, et tagada* kahepoolset kaitseklauslit käsitlevate lepingu sätete *tõhus kohaldamine ning kohaldada* Kesk-Ameerika riikidega banaanide osas kokku lepitud stabiilsusmehhanismi ■ .

- (4) *Kasutusele tuleb võtta ka asjakohased kaitsemeetmed liidu banaanitoodangule tekitatava märgatava kahju ärahoidmiseks, kuna nimetatud sektor on paljude liidu äärepoolseimate piirkondade põllumajandustootjatele väga oluline. Nende piirkondade looduslikest tingimustest tulenevad napid võimalused tootmist mitmekesistada teevad banaanikasvatusest väga tundliku tootmissektori. Seetõttu tuleb tingimata ette näha tõhusad mehhanismid asjaomastest kolmandatest riikidest pärit toodete soodusimpordi suhtes, et tagada liidu banaanitootmise jätkumine optimaalsetes tingimustes, sest see on teatavates, eriti äärepoolseimates piirkondades otsustava tähtsusega tööhõivesektor.*
- (5) Tuleks määratleda lepingu artiklites 104 ja 105 osutatud mõisted „märgatav kahju”, „märgatava kahju oht” ja „üleminekuperiood”.
- (6) Kaitsemeetmete võtmist võib kaaluda üksnes juhul, kui kõnealust toodet imporditakse liitu niivõrd palju suurenenud koguses (absoluutarvudes või võrrelduna liidu toodanguga) ja sellistel tingimustel, et see tekitab või ähvardab tekitada märgatavat kahju liidu samasuguste või otseselt konkureerivate toodete tootjatele, nagu on sätestatud lepingu artiklis 104.

- (7) *Tuleks luua võimalus võtta spetsiifilisi kaitsemeetmeid, kui kõnealust toodet imporditakse niivõrd palju suurenenud kogustes ja sellistel tingimustel, et see võib tekitada või ähvardada tekitada märgatavat kahju Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artiklis 349 osutatud liidu äärepoolseimate piirkondade majandusolukorrale.*
- (8) Kaitsemeetmeid tuleks võtta lepingu artikli 104 lõikes 2 nimetatud vormis.
- (9) *Lepingu järelmeetmete võtmine ja läbivaatamine ning* kontrollimine ja vajaduse korral kaitsemeetmete võtmine peaks toimuma võimalikult läbipaistvalt.
- (10) *Komisjon peaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule igal aastal esitama lepingu rakendamist ning kaitsemeetmete ja banaanisektori stabiilsusmehhanismi kohaldamist käsitleva aruande.*
- (11) *Kesk-Ameerikast pärit toodetega seonduvad Kesk-Ameerikas probleemid inimõiguste, sotsiaalsete, töötajate ja keskkonnaalaste õigustega, mistõttu tuleb komisjoni ja liidu kodanikuühiskonna organisatsioonide vahel alustada tihedat dialoogi.*

- (12) *Tuleks rõhutada, kui oluline on Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni koostatud ja järelevalve alla kuuluvate rahvusvaheliste töönormide järgimine.*
- (13) *Komisjon peaks jälgima, kas Kesk-Ameerika riigid järgivad lepingu IV osa VIII jaotises sätestatud sotsiaalseid ja keskkonnastandardeid.*
- (14) Menetluse algatamise kohta tuleks kehtestada üksikasjalikud eeskirjad. Komisjon peaks saama liikmesriikidelt teavet, sealhulgas tõendeid impordis valitsevate kõikide suundumuste kohta, mille tõttu võib olla vaja võtta kaitsemeetmeid.
- (15) *Usaldusväärne statistika kõikide Kesk-Ameerikast liitu imporditavate toodete kohta on seetõttu äärmiselt oluline, et kindlaks teha, kas kaitsemeetmete kohaldamise tingimused on täidetud.*
- (16) *Mõnel juhul võib ühele või mitmele liidu äärepoolseimale piirkonnale koondunud impordi suurenemine tekitada või ähvardada tekitada nende majandusolukorrale märgatavat kahju või põhjustada majandusolukorra märgatava halvenemise. Juhul kui toodete suurenenud import on koondunud ühte või mitmesse liidu äärepoolseimasse piirkonda või liikmesriiki, peaks komisjonil olema võimalik kasutusele võtta eelneva järelevalve meetmed.*

- (17) Kui menetluse algatamiseks on piisavalt esmapilgul usutavaid tõendeid, peaks komisjon avaldama *Euroopa Liidu Teatajas* lepingu artikli 111 lõikega 3 ette nähtud teate.
- (18) Kehtestada tuleks üksikasjalikud eeskirjad, mis käsitlevad uurimise algatamist, huvitatud isikute juurdepääsu kogutud teabele ja sellega tutvumist, ***asjaomaste huvitatud isikute*** ärakuulamist ja nende võimalust esitada oma seisukohti, nagu on sätestatud lepingu artikli 111 lõikes 3.
- (19) Komisjon peaks Kesk-Ameerika riikidele uurimise algatamisest kirjalikult teatama ja teatama assotsiatsioonikomiteele uurimise tulemustest, nagu on sätestatud lepingu artiklis 116.
- (20) Samuti on lepingu artikli 112 kohaselt vaja kehtestada tähtajad uurimise algatamiseks ja ***kaitsemeetmete*** asjakohasust käsitleva otsuse tegemiseks, et niisugused otsused tehtaks kiiresti ja et asjaomaste ettevõtjate õiguskindlus suureneks.

- (21) Iga kaitsemeetme kohaldamisele peaks eelnema uurimine, kuid komisjonil tuleks lubada lepingu artiklis 106 osutatud kriitilistel asjaoludel kehtestada ajutisi *kaitsemeetmeid*.
- (22) *Põhjalik järelevalve peaks hõlbustama võimaliku uurimise algatamise või meetmete kehtestamise õigeaegset otsustamist. Seetõttu peaks komisjon alates lepingu kohaldamise alguskuupäevast regulaarselt jälgima banaanide importi. Nõuetekohaselt põhjendatud taotluse korral tuleks järelevalvet laiendada teistele sektoritele.*
- (23) *Tuleks luua võimalus peatada kiiresti soodustollimaks maksimaalselt kolmeks kuuks, kui import ületab kindlaks määratud iga-aastase signaalkoguse. Otsuse tegemisel banaane käsitleva stabiilsusmehhanismi kohaldamise kohta tuleks arvestada liidu banaanituru stabiilsust.*
- (24) Kaitsemeetmeid tuleks kohaldada ainult sellises ulatuses ja selliseks ajavahemikuks, mida on vaja, et hoida ära märgatavat kahju ja hõlbustada kohanemist. Tuleks kindlaks määrata kaitsemeetmete maksimaalne kehtivusaeg ning kehtestada erisätted nende meetmete pikendamiseks ja läbivaatamiseks, nagu on sätestatud lepingu artiklis 105.

- (25) ***Komisjon peaks alustama konsultatsioone meetmeist mõjutatud Kesk-Ameerika riigiga.***
- (26) Lepingus sätestatud kahepoolse kaitseklausli ***ja banaane käsitleva stabiilsusmehhanismi*** rakendamine eeldab ühetaolisi tingimusi selleks, et võtta ajutisi ja lõplikke kaitsemeetmeid, kehtestada eelneva järelevalve meetmeid, lõpetada uurimine ilma meetmeid võtmata ning ajutiselt peatada soodustollimaks, milles on Kesk-Ameerika riikidega kokku lepitud banaane käsitleva stabiilsusmehhanismi raames. Käesoleva määruse rakendamiseks ühetaoliste tingimuste tagamiseks peaks komisjon need meetmed vastu võtma vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrusele (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes¹.

¹ ELT L 55, 28.2.2011, lk 13.

- (27) Järelevalve- ja ajutiste **kaitsemeetmete** vastuvõtmiseks tuleks kasutada nõuandemenetlust, arvestades nende meetmete toimet ja nende järgnevuse loogikat seoses lõplike kaitsemeetmete vastuvõtmisega. Kui **ajutiste kaitsemeetmete** kehtestamisega viivitamine tekitaks kahju, mida oleks raske heastada, peaks komisjon vastu võtma **viivitamata kohaldatavad rakendusaktid**.
- (28) *Arvestades banaane käsitlevas stabiilsusmehhanismis ettenähtud meetmete olemust ja suhteliselt lühikest kestust ning selleks, et hoida ära negatiivset mõju liidu banaaniturule olukorrale, peaks komisjon võtma samuti vastu viivitamata kohaldatavad rakendusaktid banaane käsitlevas stabiilsusmehhanismis kehtestatud soodustollimaksu ajutiseks peatamiseks, või kindlakstegemiseks, et selline ajutine peatamine ei ole asjakohane. Selliste viivitamata kohaldatavate rakendusaktide kohaldamiseks tuleks kasutada nõuandemenetlust.*
- (29) *Komisjon peaks kasutama banaane käsitlevat stabiilsusmehhanismi hoolikalt ja tõhusalt, et vältida liidu äärepoolseimate piirkondade tootjate olukorra märgatava halvenemise ohtu või olukorra märgatavat halvenemist. Üldist kahepoolset kaitsemehhanismi, sealhulgas äärepoolseimate piirkondade erisätteid kohaldatakse ka pärast 1. jaanuari 2020.*

- (30) *Lepingu II lisa (Mõiste „päritolustaatusega tooted” määratlus ja halduskoostöö viisid) 2A. liites ja I lisa (Tollimaksude kaotamine) 2. liites sätestatud eeskirjade vastuvõtmiseks vajalike rakenduseeskirjade vastuvõtmisel tuleks kohaldada nõukogu 12. oktoobri 1992. aasta määruse (EMÜ) nr 2913/92 (millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik)¹ artiklit 247a.*
- (31) Käesolevat määrust tuleks kohaldada ainult liidust või Kesk-Ameerika riikidest pärit toodete suhtes,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

¹ EÜT L 302, 19.10.1992, lk 1.

I Peatükk

Kaitseklausel

Artikkel 1

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „toode” – kaup, mis on pärit liidust või Kesk-Ameerika riikidest. Uurimisalune toode võib hõlmata ühte või mitut tariifirida või selle allsegmenti, olenevalt konkreetsest turuolukorrast, või mis tahes liidu tootmisharus üldiselt kohaldatavat tootesegmenti;
- b) „huvitatud isik” – isik, keda mõjutab asjaomase toote import;

- c) „liidu tootmisharu” – liidu tootjad, kes tegutsevad liidu territooriumil ja valmistavad samasuguseid või otseselt konkureerivaid tooteid; liidu tootjad, kelle samasuguse või otseselt konkureeriva toote toodang kokku moodustab olulise osa nende toodete kogutoodangust liidus või kui samasugune või otseselt konkureeriv toode on ainult üks mitmest liidu tootjate tootest; konkreetsed tootmise toimingud, mida kasutatakse samasuguse või otseselt konkureeriva toote tootmiseks;
- d) „märgatav kahju” – märkimisväärne halvenemine;
- e) „märgatava kahju oht” – olukord, kus märgatav kahju on ilmselt tekkimas;

- f) „märgatav halvenemine” – märkimisväärsed häired sektoris või liidu tootmisharus;*
- g) „märgatava halvenemise oht” – olukord, kus on selgelt märgata olulisi häireid;*
- h) „üleminekuperiood” – 10 aastat alates lepingu kohaldamise kuupäevast toote suhtes, mille kohta on lepingu I lisas (tollimaksude kaotamine) sätestatud ELi poole ajakavas („tollitariifide kaotamise ajakava”) tariifide kaotamise perioodiks ette nähtud alla 10 aasta või tariifide kaotamise periood, millele lisandub kolm aastat toodete puhul, mille suhtes on tollitariifide kaotamise ajakavas tariifide kaotamise perioodiks ette nähtud 10 aastat või rohkem;
- i) „Kesk-Ameerika riik” – Costa Rica, El Salvador, Guatemala, Honduras, Nicaragua või Panama.

Esimese lõigu punkti e tähenduses märgatava kahju ohu olemasolu tuleb kindlaks teha kontrollitavate faktide, mitte lihtsalt väite, oletuse või kaudse võimaluse põhjal. Märgatava kahju ohu esinemise kindlaksmääramiseks võetakse muu hulgas arvesse artikli 5 lõikes 5 osutatud teguritel põhinevaid prognoose, hinnanguid ja analüüse.

Artikkel 2

Põhimõtted

1. Käesoleva määruse alusel võib kehtestada kaitsemeetme, kui Kesk-Ameerika riikidest pärit toodet imporditakse liitu selle toote suhtes kehtinud tollimaksude vähendamise või kaotamise tulemusena niivõrd palju suurenenud kogustes (absoluutarvudes või võrrelduna liidu toodanguga) ja sellistel tingimustel, et see tekitab või ähvardab tekitada märgatavat kahju liidu tootmisharule.
2. Kaitsemeetme võib võtta järgmises vormis:
 - a) asjaomasele tootele tollitariifide kaotamise ajakavas ette nähtud tollimaksumäära edasise vähendamise peatamine;

- b) asjaomase toote tollimaksumäära suurendamine tasemeni, mis ei ületa väiksemat järgmistest:
- meetme võtmise ajal toote suhtes kohaldatav enamsoodustusrežiimi tollimaksumäär või
 - enamsoodustusrežiimi tollimaksumäär, mis kehtis toote suhtes lepingu jõustumise päevale vahetult eelneval päeval.
3. **Kaitsemeetet** ei kohaldata ■ lepinguga ette nähtud enamsoodustusrežiimi tollimaksuvaba kvoodi piires.

Artikkel 3

Järelevalve

1. **Komisjon teostab Kesk-Ameerika riikidest pärit banaanide importi käsitleva statistika kujunemise üle järelevalvet. Selleks teeb komisjon koostööd liikmesriikide ja liidu tootmisharuga ning vahetab nendega korrapäraselt teavet.**

2. *Asjaomaste tootmisharude nõuetekohaselt põhjendatud taotluse korral võib komisjon kaaluda järelevalve ulatuse laiendamist teistele sektoritele.*
3. *Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule igal aastal järelevalvearuande ajakohastatud statistikaga Kesk-Ameerika riikidest imporditud banaanide kohta ja sektorite kohta, millele on järelevalvet laiendatud.*
4. *Komisjon jälgib, kas Kesk-Ameerika riigid järgivad lepingu IV osa VIII jaotises sätestatud sotsiaalseid ja keskkonnastandardeid.*

Artikkel 4

Menetluse algatamine

1. Menetlus algatatakse liikmesriigi, liidu tootmisharu esindava juriidilise isiku taotlusel või sellise ühingu taotlusel, mis ei ole juriidiline isik, või komisjoni omal algatusel, kui komisjonile on selge, et selle algatamiseks on piisavalt esmapilgul usutavaid tõendeid, mis on kindlaks määratud artikli 5 lõikes 5 osutatud tegurite põhjal.

2. Menetluse algatamise taotlus sisaldab tõendeid artikli 2 lõikes 1 sätestatud kaitsemeetmete kehtestamise tingimuste täitmise kohta. Taotlus sisaldab üldjuhul järgmist teavet: asjaomase toote impordi kasvu määr ja maht absoluut- ja suhtarvudes, suurenenud impordi poolt hõivatud siseturu osa, muutused müügi, toodangu, tootlikkuse, tootmisvõimsuse kasutamise, kasumi ja kahjumi ning tööhõive tasemes.
3. Menetluse võib algetada ka juhul, kui impordi hüppeline kasv on koondunud ühte või mitmesse liikmesriiki ***või äärepoolseimatesse piirkondadesse***, eeldusel et selleks on piisavalt esmapilgul usutavaid tõendeid selle kohta, et uurimise algatamiseks vajalikud tingimused on täidetud vastavalt artikli 5 lõikele 5.
4. Liikmesriik teatab komisjonile, kui nähtub, et Kesk-Ameerika riikidest pärit toodete impordi suundumused nõuavad kaitsemeetmete võtmist. Nimetatud teave peab sisaldama olemasolevaid tõendeid vastavalt artikli 5 lõikele 5.

5. ***Komisjon edastab selle teabe liikmesriikidele, kui ta on saanud taotluse menetluse algatamiseks või kui ta leiab, et lõike 1 alusel menetluse algatamine omal algatusel on asjakohane.***
6. Kui selgub, et menetluse algatamiseks on piisavalt esmapilgul usutavaid tõendeid vastavalt artikli 5 lõikele 5, ***algatab*** komisjon ***menetluse ning avaldab*** Euroopa Liidu Teatajas selle kohta teate. Menetlus algatatakse ühe kuu jooksul pärast ***komisjoni poolt*** taotluse või teabe saamist lõike 1 alusel.
7. Lõikes 6 osutatud teates:
 - a) esitatakse saadud teabe kokkuvõte ja nõutakse, nõutakse asjaga seonduva teabe edastamist komisjonile;
 - b) märgitakse ajavahemik, mille jooksul huvitatud isikud võivad oma seisukohad kirjalikult teatavaks teha ja teavet esitada, et neid seisukohti ja seda teavet menetluse käigus arvesse võetaks;
 - c) märgitakse ajavahemik, mille jooksul huvitatud isikud võivad taotleda komisjonilt suulist ärakuulamist vastavalt artikli 5 lõikele 9.

Artikkel 5

Uurimine

1. Pärast menetluse algatamist alustab komisjon uurimist. Lõikes 3 sätestatud ajavahemik algab päevast, mil otsus uurimise algatamise kohta avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.
2. Komisjon võib paluda liikmesriikidel teavet esitada ja liikmesriigid teevad kõik vajaliku, et seda palvet täita. Kui kõnealune teave pakub üldist huvi ja ei ole konfidentsiaalne artikli 12 tähenduses, lisatakse see käesoleva artikli lõikega 8 ette nähtud mittekonfidentsiaalsete dokumentide hulka.
3. Kui võimalik, viiakse uurimine lõpule kuue kuu jooksul alates selle algatamisest. Seda tähtaega võib pikendada kolme kuu võrra erandlikel asjaoludel, nagu ebatavaliselt suur arv **huvitatud isikuid** või keerukad turuolukorrad. Komisjon teavitab kõiki huvitatud isikuid mis tahes sellisest pikendamisest ning selgitab pikendamise põhjusi.

4. Komisjon hangib kogu teabe, mida ta peab vajalikuks, et teha otsus artikli 2 lõikes 1 sätestatud tingimuste kohta, ja püüab seda teavet kontrollida, kui see on asjakohane.
5. Uurimise käigus hindab komisjon kõiki asjakohaseid objektiivseid ja mõõdetavaid tegureid, mis on liidu tootmisharu seisukohast olulised, eelkõige asjaomase toote impordi kasvu määra ja mahtu absoluut- ja suhtarvudes, suurenenud impordi poolt hõivatud siseturu osa ning muutusi müügi, toodangu, tootlikkuse, tootmisvõimsuse kasutamise, kasumi ja kahjumi ning tööhõive tasemes. See loetelu ei ole lõplik ja komisjon võib märgatava kahju olemasolu või märgatava kahju ohu kindlakstegemisel võtta arvesse ka muid asjakohaseid tegureid, nagu varud, hinnad, kasutatud kapitali tasuvus ja rahavood, ning muid tegureid, mis tekitavad või võivad olla tekitanud märgatavat kahju või ähvardavad tekitada märgatavat kahju liidu tootmisharule.

6. Vastavalt artikli 4 lõike 7 punktile b teabe esitanud huvitatud isikud ja Kesk-Ameerika riikide esindajad võivad kirjaliku taotluse alusel tutvuda kogu teabega, mis on seoses uurimisega komisjoni käsutusse antud (välja arvatud liidu või liikmesriikide ametiasutuste koostatud asutusesisesed dokumendid), juhul kui see teave on nende huvide kaitsmiseks oluline ega ole konfidentsiaalne artikli 12 tähenduses ning kui komisjon seda uurimisel kasutab. Teabe esitanud huvitatud isikud võivad edastada komisjonile oma seisukohad kõnealuse teabe kohta. Kui need seisukohad on tõendatud piisavate esmapilgul usutavate tõenditega, võtab komisjon need kaalumisele.
7. Komisjon tagab, et kõik uurimiseks vajalikud andmed ja kogu statistika on kättesaadav, mõistetav, läbipaistev ja kontrollitav.

8. Komisjon tagab niipea, kui on olemas tehnilised võimalused, salasõnaga kaitstud elektroonilise juurdepääsu enda hallatavale mittekonfidentsiaalsele materjalile, mille kaudu edastatakse kogu asjakohane teave, mis ei ole konfidentsiaalne artikli 12 tähenduses. Huvitatud isikutele ning liikmesriikidele ja Euroopa Parlamendile antakse juurdepääs asjaomasele veebiplatvormile.
9. Komisjon kuulab huvitatud isikud ära eelkõige juhul, kui nad on *Euroopa Liidu Teatajas* avaldatud teates ette nähtud aja jooksul ärakuulamist kirjalikult taotlenud ja tõestanud, et uurimise tulemused tõenäoliselt mõjutavad neid ja et neil on suuliste selgituste andmiseks erilised põhjused.

Komisjon kuulab ***huvitatud*** isikud täiendavalt ära, kui selleks on erilised põhjused.

10. Kui teavet ei esitata komisjoni kehtestatud tähtaja jooksul või kui uurimist oluliselt takistatakse, võib komisjon järeldused teha kättesaadavate faktide põhjal. Kui komisjon leiab, et mõni huvitatud isik või kolmas isik on talle esitanud väära või eksitava teabe, jätab ta selle teabe arvesse võtmata ja võib kasutada kättesaadavaid fakte.
11. Komisjon teatab Kesk-Ameerika riikidele kirjalikult uurimise algatamisest.

Artikkel 6

Eelneva järelevalve meetmed

1. Komisjon võib vastu võtta eelneva järelevalve meetmed Kesk-Ameerika riikidest pärit impordi suhtes kui:
 - a) toote impordi suundumuse tõttu võib tekkida mõni artiklites 2 või 4 nimetatud olukord; või
 - b) *banaanide suurenenud import koondub ühte või mitmesse liikmesriiki või liidu ühte või mitmesse äärepoolseimasse piirkonda.*

2. Komisjon võtab eelneva järelevalve meetmed vastu vastavalt artikli 14 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusele.
3. Eelneva järelevalve meetmed on tähtajalised. Kui ei ole sätestatud teisiti, kaotavad need kehtivuse nende kehtestamise esimesele kuuekuulisele ajavahemikule järgneva kuuekuuse ajavahemiku järel.

Artikkel 7

Ajutiste kaitsemeetmete kehtestamine

1. Ajutisi kaitsemeetmeid kohaldatakse kriitilises olukorras, kus viivitamine tekitaks kahju, mida oleks raske heastada, tingimusel, et enne on artikli 5 lõikes 5 osutatud tegurite põhjal kindlaks tehtud, et on olemas piisavad esmapilgul usutavaid tõendeid, et tollitariifide kaotamise ajakava kohaselt tollimaksu kaotamise või vähendamise tõttu on Kesk-Ameerika riikidest pärit toote import suurenenud ning et see import tekitab või ähvardab tekitada liidu tootmisharule märgatavat kahju.

Komisjon võtab ajutised **kaitsemeetmed** vastu vastavalt artikli 14 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusele. Eriti kiireloomulistel juhtudel, sealhulgas käesoleva artikli lõikes 2 osutatud juhul, võtab komisjon ajutised meetmed vastu viivitamata vastavalt artikli 14 lõikes 4 osutatud menetlusele.

2. Kui liikmesriik taotleb komisjoni viivitamatut sekkumist ja kui on täidetud lõike 1 tingimused, teeb komisjon otsuse viie tööpäeva jooksul alates taotluse saamisest.
3. Ajutisi **kaitsemeetmeid** ei kohaldata kauem kui 200 kalendripäeva.
4. Kui ajutised kaitsemeetmed tunnistatakse kehtetuks, sest uurimise käigus selgub, et artikli 2 lõikes 1 sätestatud tingimused on täitmata, makstakse kõik nende ajutiste **kaitsemeetmete** kohaselt sissenõutud tollimaksud automaatselt tagasi.

5. *Ajutisi kaitsemeetmeid* kohaldatakse kõikide toodete suhtes, mis on vabasse ringlusse lastud pärast nende meetmete jõustumise kuupäeva. Need meetmed ei takista siiski lubamast vabasse ringlusse niisuguseid tooteid, mis on juba teel liitu, kui nende toodete sihtkohta ei saa muuta.

Artikkel 8

Uurimise ja menetluse lõpetamine ilma meetmeid võtmata

1. Kui lõpptulemusena väljaselgitatud faktide põhjal tehakse kindlaks, et artikli 2 lõikes 1 sätestatud tingimused ei ole täidetud, võtab komisjon vastavalt artikli 14 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusele vastu otsuse uurimise ja menetluse lõpetamise kohta.
2. Kaitstes nõuetekohaselt konfidentsiaalset teavet artikli 12 tähenduses, avalikustab komisjon aruande, milles ta esitab oma uurimise tulemused ja põhjendatud järeldused, milleni on ta jõudnud kõigi asjakohaste faktiliste ja õiguslaste küsimuste suhtes.

Artikkel 9

Lõplike *kaitsemeetmete* kehtestamine

1. Kui lõplikult kindlaks tehtud faktide alusel on selge, et artikli 2 lõikes 1 sätestatud tingimused on täidetud, suunab komisjon küsimuse assotsiatsioonikomiteele *uurimiseks* kooskõlas lepingu artikliga 116. Kui assotsiatsioonikomitee soovitus ei esita või rahuldavat lahendust ei leita 30 päeva jooksul alates küsimuse suunamisest, võib komisjon vastu võtta otsuse, millega kehtestatakse lõplikud kaitsemeetmed kooskõlas artikli 14 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.
2. Kaitstes nõuetekohaselt konfidentsiaalset teavet artikli 12 tähenduses, avalikustab komisjon aruande, mis sisaldab kokkuvõtet otsustamisega seotud olulistest faktidest ja kaalutlustest.

Artikkel 10

Kaitsemeetmete kestus ja läbivaatamine

1. Kaitsemeede kehtib ainult niikaua, kui vaja, et märgatavat kahju liidu tootmisharule ära hoida või heastada ja kohanemisele kaasa aidata. Nimetatud tähtaeg ei ületa kahte aastat, välja arvatud juhul, kui seda lõike 3 kohaselt pikendatakse.
2. Kaitsemeede jääb kuni lõike 3 alusel korraldatud läbivaatamise tulemuse selgumiseni pikendamise ajaks kehtima.
3. Kaitsemeetme algset kehtivusaega võib erandkorras pikendada kuni kahe aasta võrra, kui kaitsemeede on märgatava kahju liidu tootmisharule ärahoidmiseks või heastamiseks jätkuvalt vajalik ning et on tõendeid, et liidu tootmisharu kohaneb.
4. Käesoleva artikli lõike 3 kohasele pikendamisele peab eelnema uurimine, mida taotleb liikmesriik, liidu tootmisharu esindav juriidiline isik või selline ühing, mis ei ole juriidiline isik, või komisjon omal algatusel, kui artikli 5 lõikes 5 osutatud tegurite põhjal on piisavalt esmapilgul usutavaid tõendeid, et käesoleva artikli lõikes 3 sätestatud tingimused on täidetud.

5. Uurimise algatamise teade avaldatakse artikli 4 lõigete 6 ja 7 kohaselt. Uurimine korraldatakse ja lõike 3 kohane pikendamist käsitlev otsus tehakse kooskõlas artiklitega 5, 8 ja 9.
6. Kaitsemeetmete kogukestus koos ajutiste *kaitsemeetmetega* ei tohi ületada nelja aastat.
7. Kaitsemeetmeid ei rakendata pärast üleminekuperioodi lõppu, välja arvatud juhul, kui asjaomane Kesk-Ameerika riik sellega nõustub.
8. Ühtki kaitsemeedet ei kohaldata toote impordi suhtes, kui sama toote suhtes on varem sellist meedet kohaldatud, välja arvatud juhul, kui on möödunud periood, mis võrdub poolega ajast, mille jooksul kaitsemeetmeid kohaldati vahetult eelneva perioodi ajal.

Artikkel 11

Liidu äärepoolseimad piirkonnad

Kui Kesk-Ameerika riikidest pärit toodet imporditakse niivõrd palju suurenenud kogustes ja sellistel tingimustel, et see võib tekitada või ähvardada tekitada märgatavat kahju ühele või mitmele ELi toimimise lepingu artiklis 349 osutatud liidu äärepoolseimate piirkondade majandusolukorrale, võib käesoleva peatüki kohaselt kehtestada kaitsemeetme.

Artikkel 12

Konfidentsiaalsus

1. Käesoleva määruse alusel saadud teavet kasutatakse ainult selleks, milleks seda nõuti.
2. Käesoleva määruse alusel saadud teavet, mis on oma loomult konfidentsiaalne või mis on esitatud konfidentsiaalsena, ei avalikustata ilma selle teabe andja sõnaselge nõusolekuta.

3. Igas taotluses käsitleda teavet konfidentsiaalsena märgitakse põhjus, miks teave on konfidentsiaalne. Kui teabe andja taotleb, et teavet ei avalikustata ega avaldata täielikult või kokkuvõtlikus vormis ning kui see taotlus ei ole põhjendatud, võib kõnealuse teabe jätta arvesse võtmata.
4. Teavet peetakse igal juhul konfidentsiaalseks, kui on tõenäoline, et selle avaldamisel on teabe andjale või sellise teabe allikale märkimisväärselt ebasoodne mõju.
5. Lõigete 1–4 kohaldamine ei piira liidu asutusi osutamast üldisele teabele ja eelkõige käesoleva määruse alusel tehtud otsuste põhjustele. Need asutused peavad siiski arvesse võtma asjaomaste füüsiliste ja juriidiliste isikute õigustatud huve, et nende ärisaladusi ei avaldataks.

Artikkel 13

Aruanne

1. *Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule igal aastal aruande lepingu IV osa ja käesoleva määruse kohaldamise, rakendamise ja kohustuste täitmise kohta.*
2. *Aruanne sisaldab teavet ajutiste ja lõplike meetmete, eelneva järelevalve meetmete ning piirkondlike järelevalve- ja kaitsemeetmete kohaldamise kohta ning uurimise ja menetluse lõpetamise kohta ilma meetmeid võtmata.*
3. *Aruanne sisaldab teavet mitmesuguste asutuste tegevuse kohta, kelle ülesandeks on teostada järelevalvet lepingu rakendamise üle, sealhulgas lepingu IV osa VIII jaotises kindlaksmääratud kohustuste täitmise üle ning kodanikuühiskonna nõuanderühmadega tehtava töö üle.*

4. *Aruandes esitatakse kokkuvõte Kesk-Ameerika riikidega toimuva kaubavahetuse statistikast ja arengust ning ajakohastatud statistilised andmed Kesk-Ameerika riikide banaanide impordi kohta.*
5. *Euroopa Parlament võib ühe kuu jooksul alates komisjoni aruande esitamisest kutsuda komisjoni oma vastutava parlamendikomisjoni erakorralisele koosolekule tutvustama ja selgitama määruse rakendamisega seotud küsimusi.*
6. *Komisjon avalikustab aruande hiljemalt kolm kuud pärast aruande esitamist Euroopa Parlamendile ja nõukogule.*

Artikkel 14

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab komitee, mis on asutatud nõukogu 26. veebruari 2009. aasta määruse (EÜ) nr 260/2009 (impordi ühiste eeskirjade kohta)¹ artikli 4 lõike 1 alusel („komitee”). Komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 4.

¹ ELT L 84, 31.3.2009, lk 1.

3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.
4. Käesolevale lõikele osutamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 8 koostoimes selle artikliga 4.
5. ***Komitee võib uurida käesoleva määruse kohaldamisega seotud küsimusi, mida komisjon on tõstatanud või mida liikmesriik on taotlenud. Liikmesriigid võivad paluda teavet ja vahetada arvamusi kas komitees või otse komisjoniga.***

II peatükk

Banaane käsitlev stabiilsusmehhanism

Artikkel 15

Banaane käsitlev stabiilsusmehhanism

1. Kesk-Ameerika riikidest pärit banaanide suhtes, mis kuuluvad kombineeritud nomenklatuuri rubriiki 0803 00 19 (värsked banaanid, v.a jahubanaanid) ning mis on esitatud tollitariifide kaotamise ajakava kategoorias „ST”, kohaldatakse **31. detsembrini 2019** stabiilsusmehhanismi.

2. Lõikes 1 osutatud toodete Kesk-Ameerika riikidest pärit impordi suhtes kehtestatakse eraldi iga-aastane impordi signaalkogus *lisas* esitatud tabeli kohaselt. Lõikes 1 osutatud toodete soodustollimaksuga impordi puhul tuleb esitada lepingu *II lisa* kohane päritolutõend (Mõiste „päritolustaatusena tooted” määratlus ja halduskoostöö viisid) ning selle Kesk-Ameerika riigi pädeva asutuse välja antud eksporditõend, kust tooted eksporditakse. Kui vastaval kalendriaastal *mõne Kesk-Ameerika riigi* signaalkogus täitub, *võtab* komisjon kooskõlas artikli 14 *lõikes 4* osutatud *kiirmenetlusega vastu rakendusakti, millega ta võib kas peatada* ajutiselt soodustollimaksu, *mida kohaldatakse vastava päritoluga toodete suhtes*, samal aastal maksimaalselt kolmeks kuuks, kuid mitte kauem kui kalendriaasta lõpuni, *või otsustada, et selline peatamine ei ole asjakohane.*
3. *Otsuse tegemisel selle kohta, kas tuleks kohaldada lõikes 2 nimetatud meetmeid, võtab komisjon arvesse vaatlusaluse impordi mõju liidu banaanituru olukorrale. Uuritakse muu hulgas selliseid tegureid nagu vaatlusaluse impordi mõju liidu hinnatasemele, teistest kohtadest lähtuva impordi areng ja liidu turu üldine stabiilsus.*

4. Kui komisjon otsustab kohaldatava soodustollimaksu peatada, kohaldab ta tollimaksu baasmäära või enamsoodustusrežiimi tollimaksumäära olenevalt sellest, kumb on sellise meetme kehtestamise ajal väiksem.
5. Kui komisjon kohaldab lõigetes 2 ja 4 osutatud meetmeid, alustab ta kohe konsulteerimist asjaomase Kesk-Ameerika *riigi või asjaomaste Kesk-Ameerika riikidega*, et olukorda kättesaadavate faktide põhjal analüüsida ja hinnata.
6. *Käesolevas peatükis sätestatud banaane käsitleva stabiilsusmehhanismi kohaldamine ei piira I peatükis sätestatud meetmete kohaldamist. Nende kahe peatüki sätetel põhinevaid meetmeid ei kohaldata aga korraga.*
7. Lõigetes 2 ja 4 osutatud meetmeid kohaldatakse ainult perioodil, mis lõpeb 31. detsembril 2019.

III peatükk
Rakenduseeskirjad

Artikkel 16
Rakenduseeskirjad

Lepingu II lisa (Mõiste „päritolustaatusega tooted” määratlus ja halduskoostöö viisid) 2A. liites ja I lisa (Tollimaksude kaotamine) 2. liites sätestatud eeskirjade vastuvõtmiseks vajalike rakenduseeskirjade vastuvõtmisel kohaldatakse määruse (EMÜ) nr 2913/92 artiklit 247a.

IV peatükk

Lõppsätted

Artikkel 17

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kolmandal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates lepingu kohaldamise alguskuupäevast vastavalt lepingu artiklis 353 sätestatule. Lepingu kohaldamise alguskuupäev tehakse teatavaks *Euroopa Liidu Teatajas* avaldatava teatega.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

...

Euroopa Parlamendi nimel

president

Nõukogu nimel

eesistuja

LISA

Tabel impordi signaalkoguste kohta banaane käsitleva stabiilsusmehhanismi kohaldamiseks
lepingu I lisa 3. liite kohaselt

Aasta	Impordi käivituskogus tonnides					
	Costa Rica	Panama	Honduras	Guatemala	Nicaragua	El Salvador
Kuni 31. detsember 2010	1 025 000	375 000	50 000	50 000	10 000	2 000
1.1–31.12.2011	1 076 250	393 750	52 500	52 500	10 500	2 100
1.1–31.12.2012	1 127 500	412 500	55 000	55 000	11 000	2 200
1.1–31.12.2013	1 178 750	431 250	57 500	57 500	11 500	2 300
1.1–31.12.2014	1 230 000	450 000	60 000	60 000	12 000	2 400
1.1–31.12.2015	1 281 250	468 750	62 500	62 500	12 500	2 500
1.1–31.12.2016	1 332 500	487 500	65 000	65 000	13 000	2 600
1.1–31.12.2017	1 383 750	506 250	67 500	67 500	13 500	2 700
1.1–31.12.2018	1 435 000	525 000	70 000	70 000	14 000	2 800
1.1–31.12.2019	1 486 250	543 750	72 500	72 500	14 500	2 900
Alates 1. jaanuarist 2020	Ei kohaldata	Ei kohaldata	Ei kohaldata	Ei kohaldata	Ei kohaldata	Ei kohaldata

SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI LISAD

KOMISJONI AVALDUS

Komisjon tunneb heameelt, et Euroopa Parlament ja nõukogu saavutasid määruse (EL) nr .../...^{*1} osas esimese lugemise kokkuleppe.

Nagu määruses (EL) nr .../...^{**} kavandatud, esitab komisjon igal aastal Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande lepingu IV osa rakendamise kohta ning on valmis arutama Euroopa Parlamendi vastutava komisjoniga kõiki lepingu IV osa rakendamisega seotud küsimusi.

Komisjon pöörab erilist tähelepanu lepingus sisalduvate kaubanduse ja säästva arengu alaste kohustuste tulemuslikule täitmisele, võttes arvesse asjaomaste järelevalveasutuste eriteavet Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni põhiliste konventsioonide ning lepingu IV osa VIII peatükis nimetatud mitmepoolsete keskkonnakokkulepete täitmise kohta. Sellega seoses uurib komisjon ka asjaomaste kodanikuühiskonna nõuanderühmade arvamusi.

Pärast banaane käsitleva stabiilsusmehhanismi kehtivusaja lõppemist 31. detsembril 2019 hindab komisjon olukorda liidu banaaniturul ja liidu banaanitootjate olukorda. Komisjon teavitab oma järeldustest Euroopa Parlamenti ja nõukogu ning annab muu hulgas esialgse hinnangu kõrvalisele asukohale ja saarelisele asendile vastavate valikmeetmete programmi „Programme d'Options Spécifiques à l'Éloignement et l'Insularité” (POSEI) toimimise kohta liidu banaanitoodangu säilitamisel.

* ELT L ...

¹ Väljaannete talitus: palun lisada määruse number, kuupäev ja täielik pealkiri.

^{**} Väljaannete talitus: palun lisada määruse number.

ÜHISAVALDUS

Euroopa Parlament ja komisjon peavad oluliseks tihedat koostööd lepingu IV osa ja määruse (EL) nr .../...^{*1} rakendamise üle järelevalve teostamisel. Seetõttu lepivad nad kokku järgmises:

- Euroopa Parlamendi vastutava komisjoni palvel teavitab komisjon seda parlamendikomisjoni kõikidest konkreetsetest probleemidest, mis Kesk-Ameerika riikidel on kaubanduse ja säästva arengu alaste kohustuste täitmisel;
- Kui Euroopa Parlament võtab vastu soovituselise kaitsemeetmete uurimise alustamiseks, uurib komisjon põhjalikult, kas määruse (EL) nr .../...^{**} tingimused ex officio uurimise alustamiseks on täidetud. Kui komisjon leiab, et tingimused ei ole täidetud, esitab ta Euroopa Parlamendi vastutavale komisjonile aruande, mis sisaldab selgitusi kõigi tegurite kohta, mis on sellise uurimise algatamiseks vajalikud.

* ELT L ...

¹ Väljaannete talitus: palun lisada määruse number, kuupäev ja täielik pealkiri.

^{**} Väljaannete talitus: palun lisada määruse number.